

DEL I

KAPITEL 10 FÖRSVARSMAKTEN	3
A. Förutsättningar	3
B. Samverkan och begäran om stöd	3
C. Avspärning, bevakning	4
D. Trafikreglering	4
E. Transporter	4
F. Ledning	4
G. Begränsningar	4

KAPITEL 10 FÖRSVARSMAKTEN

Försvarsmakten torde enligt förordningen (2002:375) om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet ha vissa möjligheter att lämna stöd vid ett epizootiutbrott.

I detta kapitel lämnas exempel på vilka lagliga möjligheter Försvarsmakten har att lämna hjälp i epizootisammanhang. Texten grundar sig på material som myndigheten själv bidragit med inom Jordbruksverkets STUDS-projekt 2002 – 2003 och en revidering gjord av Försvarsmakten 27 februari 2006 samt 13 september 2013.

A. Förutsättningar

Lagar och förordningar

Förordningen (2002:375) om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet ger bl.a. statliga myndigheter m.fl. möjligheter att få stöd från Försvarsmakten (FM) för att utföra vissa uppgifter t.ex. i epizootisammanhang. Försvarsmakten ska ges full täckning för merkostnader.

Särskilda regeringsbeslut i varje enskilt fall.

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor. Begärs av kommunal räddningsledare.

B. Samverkan och begäran om stöd

1. Samverkan

a. Övergripande myndighetssamverkan leds av Insatsstaben i Försvarsmaktens högkvarter. Jordbruksverket centralt sköter de inledande kontakterna med högkvarteret.

b. Nationella insatser leds inom Försvarsmakten av insatschefen på HKV.

2. Begäran om stöd

a. Begäran om stöd från Försvarsmakten görs till Högkvarteret (HKV).

Vakthavande befäl Försvarsmakten, VB FM, 08 - 788 81 11.

b. Försvarsmakten har som regel ingen särskild beredskap för stöd till samhället i fred. Tidigare erfarenheter från stöd som lämnats visar dock att stödet som regel kan lämnas med kort varsel. Försvarsmaktens möjligheter att lämna ett mer omfattande stöd har dock minskat med den förändrade inriktningen av Försvarsmaktens verksamhet.

C. Avspärning, bevakning

Försvarmaktens personal kan stödja med att

- upprätta och avlägsna vägspärrar och andra avspärningar på begäran av polisen,
- informera om och övervaka av polisen vidtagna avspärningar.

D. Trafikreglering

Under delar av året finns resurser i form av trafik- och MP-plutoner som kan lämna stöd till polisen med trafikreglering eller trafikdirigering.

E. Transporter

Försvarmakten har resurser för personal- och materieltransporter med olika transportsätt. I epizootisammanhang kan det vara särskilt intressant med terränggående fordon. Tillgång till sådana finns som regel i varje garnison.

Transporter till sjöss kan även genomföras t.ex. i skärgårdsområden. Resurser finns för närvarande i Stockholms- och Göteborgsområdena.

Beträffande flygtransporter (brådskande transport av prover) kan understöd ske med t.ex. helikopter.

F. Provtagning och sanering

Försvarmakten kan lämna stöd vad det gäller provtagning och analys samt sanering av såväl lokaler som fordon.

G. Ledning

Försvarmakten har också andra kompetenser och resurser som kan användas i epizootisammanhang beroende på situationen, t.ex. stödja med

- upprättande av rörliga eller fasta ledningsplatser,
- ledningssystem,
- information,
- stabschefsfunktion,
- stabspersonal för uthållig ledning,

H. Begränsningar

Avspärning och bevakning av anläggningar och områden kan **inte** ske med personal ur insatsorganisationen eller hemvärnssoldater!

a. De viktigaste begränsningarna vad gäller Försvarmaktens möjligheter att lämna stöd (*enligt förordningen 2003:375*) vid epizootibekämpning är kraven på säkerhet.

- Endast personal med lämplig utbildning för uppgiften får medverka.

- Försvarmaktens personal får inte användas för uppgifter som kan medföra en inte obetydlig risk för att personalen kan komma att skadas.
- Personalen får inte användas i situationer där det finns risk för att den kan komma att bruka tvång eller våld mot enskilda.

b. Försvarmakten får inte konkurrera med företag och övriga näringsidkare. Vid stöd som begärs av statliga myndigheter och som ligger i dessas normala arbetsområden anses dock inte konkurrens föreligga.

c. Försvarmakten får lämna stöd bara om den har resurser som är lämpliga för uppgiften och det inte allvarligt hindrar dess ordinarie verksamhet.

Regeringen kan i särskilda regeringsbeslut besluta om Försvarmaktens medverkan vid stöd till samhället vid fredstida kriser.

